

1. Definer egne tiltak Kraft Foods gjør for å forhindre barnearbeid hos dagens kakaoprodusenter?

Kraft Foods har i en årrekke vært sterkt involvert i flere prosjekter som har som formål å forbedre forholdene til kakaodyrkere i Vestafrika. Gjennom å bidra til at bøndene øker sine inntekter og reduserer sine kostnader og dermed får økt levestandard, skapes forutsetninger for å redusere fattigdommen, som er hovedårsaken til skadelig barnearbeid.

Flere av prosjektenes er rettet mot å skape forutsetninger for å forbedre barn og ungdommers muligheter til skolegang og utdanning. Ett eksempel på et slikt prosjekt er *Empowering Cocoa Households with Opportunities and Education Solutions (ECHOES)*. Dette programmet utdanner lærere, utvikler nye lærebøker, styrker barns muligheter for å gå på skole på grunn og mellomstadiet. Det gjøres i tillegg yrkesrettet utdanning for ungdommer i tenårene og gis støtte til at familier skal lære seg å lese.

I 2002 var vi en av initiativtakerne for å etablere *International Cocoa Initiative* hvor hovedmålet er å stoppe skadelige arbeidsforhold på kakaoplantane.

Kraft Foods var også med å grunnlegge *World Cocoa Foundation*, som driver et stort antall prosjekter for å forbedre dyrkningsmetoder og skape mer bærekraftige livssituasjoner for kakaodyrkerne rundt om i verden. To eksempler på prosjekter som drives i regi av WCF er *Sustainable Tree Crop Program* (bidrar til bedre fremstillingemetoder og økt produktivitet) samt *Farmer Field Schools* (utdanner bønder i mer effektiv håndtering av sine avlinger, samt helse, sikkerhet og barnearbeids-spørsmålet).

Siden 2003 har Kraft hatt et eget samarbeide med *Rainforest Alliance*, en ideell, internasjonal organisasjon som fokuserer på beskyttelse av økosystemet, bevare det biologiske mangfoldet og skape langsiktige bærekraftige levekår i de tropiske regionene. Vårt samarbeide med RA gjelder kaffe og kakao og vi har en langsiktig plan for å sertifisere stadig flere av våre produkter, som da får bruke Rainforest Alliance logo.

I 2009 inngikk vi sammen med andre sjokoladeprodusenter et nytt samarbeide med *Bill and Melinda Gates Foundation* for å øke inntektene og produktiviteen for kakaodyrkere i Vestafrika. Dette er et 5 års program med et budsjett på 40 millioner dollar

Dette er bare noen eksempler på hva Kraft Foods gjør for å forbedre forholdene i kakaobransjen. Det finnes også flere.

2. Finnes det eventuelt dokumenterbare resultater?

Eksempel på effekter av prosjekt: deltagende familier har økt sin inntekt med 20% i noen tilfeller så mye som 55%

International Cocoa initiative som arbeider for å fjerne farlige arbeidssituasjoner for barn innen kakao kan dyrkerne eksempelvis fra Campement i Elfenbenskysten rapportere om at andelen barn som bruker machete er redusert med 19%, andel barn som belastes med tungt arbeide er redusert med 34% og andelen barn som har vært eksponert for giftige sprøytemidler er redusert med 26%

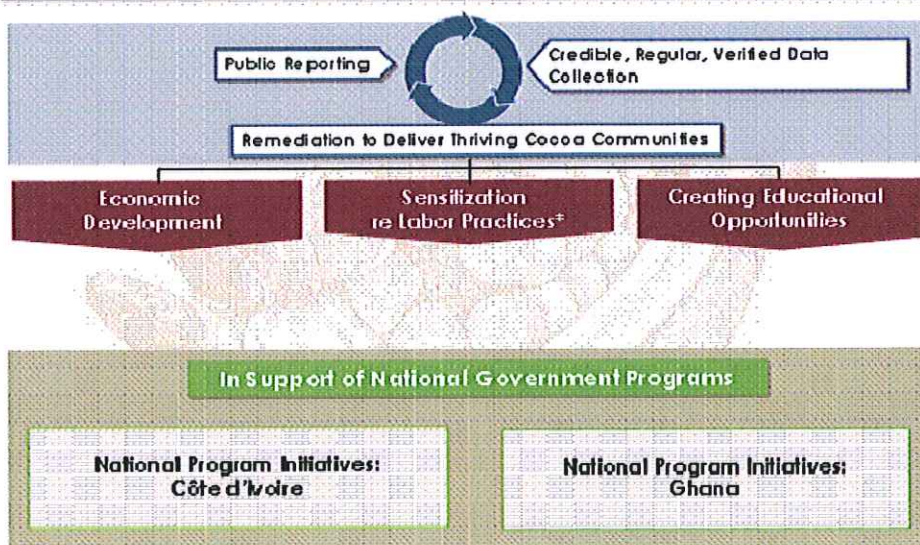
Kraft Foods Norge AS
 P.O. Box 6658 Rodeløkka
 NO-0502 Oslo, Norge
 Besøksadr/Visiting address:
 Johan Throne Holsts plass 1, 0566 Oslo
 Tel: +47 22 04 40 22
 Fax: +47 22 37 00 90
 www.kraftfoods nordic.com

3. Hvilke rutiner finnes for å avdekke barnearbeid og hvem gjennomfører kontrollene?

En av målsettingene som er satt opp i Harkin Engel Protocol 2001 (mer info om protokollen finnes på: <http://www.cocoainitiative.org/statistics.html>) er å skape en s.k. transparent prosess for å innhente og godkjenne opplysninger rundt arbeidsforholdene på minst 50% av Elfenbenskystens og Ghanas kakaoplantaser, utvikle tiltak/program for å forbedre de problemområder som blir avdekket, samt åpent rapportere om resultatene av de program som er iverksatt. Denne sertifiseringsprosessen, samt uavhengig godkjennelse av all innhentet data er nå på plass, hvilket også er tilfelle med mange av tiltaksprogrammene (se modell nedenfor)

Sector Wide Certification and Remediation: Approach to a Complex Issue

Selve godkjennelsen av data ivaretas av The International Cocoa Verification Board. ICVB offentliggjorde sin første rapport fra sertifiseringsprosessen i desember 2008. Disse rapportene belyser flere problemområder vedr. arbeidsforhold på kakaoplantaser. Informasjon om prosessen, skriftlige rapporter osv er offentlig tilgjengelig informasjon. Les mer om dette:

<http://www.worldcocoaoundation.org/commitments/ghana.asp>
<http://www.worldcocoaoundation.org/commitments/cote-divoire.asp>

Kraft Foods Norge AS
P.O. Box 6658 Rodeløkka
NO-0502 Oslo, Norge
Besøksadr/Visiting address:
Johan Throne Holsts plass 1, 0566 Oslo
Tel: +47 22 04 40 22
Fax: +47 22 37 00 90
www.kraftfoodsnoordic.com

Å utarbeide og etablere denne "sertifiseringsprosessen" på Elfenbenskysten og Ghana har

vært en utfordrende oppgave som har krevd store ressurser og stadig stilt oss ovenfor nye problemstillinger. Et antall ulike interessenter har vært med oss i dette arbeidet – eksperter, interesseorganisasjoner og kanskje aller viktigst – regjeringene i Elfenbenskysten og Ghana. Denne sertifiseringen av kakaosektoren bidrar til å skape langsiktige positive forandringer i arbeidsforholdene i de nevnte land. Vi er godt på vei i å skape holdningsendringer hvilket muliggjør endret opptreden i de samfunn hvor kakao dyrkes.

FAFO – som er en uavhengig forskningsstiftelse i Norge, har deltatt i å godkjenne den prosessen som nå er på plass. FAFO er meget kunnskapsrik på sosiale forhold, handelspolices, arbeidsforhold, helse spørsmål, migrasjon og integrasjon, samt utviklings spørsmål. Er dere interessert i ytterligere uavhengig perspektiver og fakta på hvordan forholdene er i Elfenbenskysten og det arbeide som kakaoindustrien gjør, kan vi anbefale å ta en direkte kontakt med FAFO. Se også artikler fra Aftenposten med FAFO forskere Morten Boås og fra hans kolleger Anne Kielland og Anne Hatløy (Disse er noen av Norges fremste eksperter på sosiale forhold i dette området / Vest Afrika)

<http://www.aftenposten.no/nyheter/uriks/article3571493.ece>
<http://www.aftenposten.no/meninger/debatt/article3570982.ece>

4. Hvilke tiltak iverksettes ved funn av barnearbeid?

De kartlegginger som er gjennomført har hatt som formål å skape basis for beslutninger om forbedrings og tiltaksprogram. Det handler om å avgjøre hvor behovene for utdanning og informasjon er størst. Når det er gjort, implementeres tiltaksplanene og det settes i gang utdanningsprogrammer som bl.a. handler om å bevisstgjøre foreldre om hvilke arbeidsforhold som er skadelige for barn. Årsaken til at barn blir satt til skadelige oppgaver er fattigdom i kombinasjon med uvitenhet. Begge disse problem må løses for at man skal kunne eliminere skadelig barnearbeide.

For mer informasjon om resultatene av ICI's arbeide, gå til:
<http://www.cocoainitiative.org/national-authorities.html>

5. Det er en enorm fattigdomsproblematikk i Vest-Afrika som resulterer i utstrakt barnarbeid i kakaoindustrien. Hvilke handelsbetingelser stiller Kraft Foods for å bekjempe fattigdom?

Kakao dyrkes av enkeltstående familier, ofte med mange barn. Barn i områder hvor kakao dyrkes møter hver dag landsbyfattigdommens dystre virkelighet (mangel på dyrkbar mark, mangel på mat, dårlige muligheter for skolegang, tilgang på rent drikkevann, dårlig helsetilbud etc.). Det er vanlig praksis at barn deltar i arbeide på kakaoplantasjer, der det har vært en tradisjonell og naturlig levemåte på gårdene. Av ulike årsaker vil man utdanne sine barn for å videreføre virksomheten og samtidig bruke dem for å redusere behovet for kostnader til arbeidskraft på familienes gårder. Det sentrale blir dermed å tilrettelegge for at utdannelses tiltak implementeres. Det arbeidet er vi allerede dypt engasjert i (se ovenfor). Men for å sikre at skadelig barnarbeid ikke skal forekomme ved dyrking av de kakaobønnene som vi kjøper, krever vi at de leverandører som kontraheres av oss skriver under på Child Labor Principles som utelukker farlig barnarbeid i forbindelse dyrking av de kakaobønner vi leverer.

6. Benytter eller vurderer Kraft Foods en sertifiseringsordning som et tiltak for å redusere barnarbeid?

Vi har i mange år samarbeidet med *Rainforest Alliance*. Siden 2003 har dette vært gjeldende innen kaffe og etter hvert også kakao (2005). I dag har vi Rainforest Alliance sertifiserte produkter i vårt nordiske kaffesortiment (Gevalia Økologisk) samt på visse produkter innen vårt Premium sortiment (Freia/Marabou Premium 70%). I tillegg har vi RA sertifisering på Jacob Suchard sjokoladedrikk til automater. Vi vil fortsette vårt arbeide med flere sertifiserte produkter i vårt Premium sortiment. I Sverige er det også besluttet å konvertere hele vår produksjon ved vår fabrikk i Upplands Väsby (bl.a. Marabou, Daim, Alladin osv.) til Rainforest Alliance. Dette betyr at vi vil ha 100% Rainforest Alliance sertifisert kakao.

Vi har også gjennom vår nylige sammenslåelse av selskapet Cadbury et tilsvarende samarbeide med *Fairtrade* gjennom produktet Cadbury Milk som selges på mange europeiske markeder. Både Rainforest Alliance og Fairtrade sertifiseringer er basert på ILO's åtte grunnleggende konvensjoner som bl.a. utelukker skadelig barnarbeide.

Sitat fra Rainforest Alliance:

"Vårt samarbeide med Kraft Foods och lokala grupper i Elfenbenskusten gör att vi kan skapa långsiktiga, positiva förändringar i vardagen för kakaodlare, deras familjer och de samhällen de lever i. Tillsammans hjälper vi också till att skydda vattendrag, djurliv och jordar samtidigt som vi lär en ny generation kakaodlare arbeta för bättre miljö, etik och ekonomi", säger Edward Millard kakaoexpert och Director for Sustainable Landscapes på Rainforest Alliance.

Kraft Foods Norge AS
P.O. Box 6658 Rodeløkka
NO-0502 Oslo, Norge
Besøksadr/Visiting address:
Johan Throne Holsts plass 1, 0566 Oslo
Tel: +47 22 04 40 22
Fax: +47 22 37 00 90
www.kraftfoods nordic.com

